

NESLUŽBENI PROČIŠĆENI TEKST

Zakon o Fondu za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško

Vrijedi od 26. veljače 2022.

Strojno pročišćen iz: NN 107/2007, NN 21/2022

Ovo je neslužbeni pročišćeni tekst, izrađen strojno iz akata objavljenih u Narodnim novinama. Mjerodavne su objave u Narodnim novinama. Objavljen je pod licencom CC BY 4.0.

Izvezen sa slovozakona.hr/zakon/zakon-o-fondu-za-financiranje-razgradnje-i-zbrinjavanja-radioaktivnog-otpada-i-istrošenoga-nuklearnog-goriva-nuklearne-elektrane-krsko/

Sadržaj

I. OPĆE ODREDBE	3
II. DJELATNOST I STATUT FONDA	3
III. USTROJSTVO I UPRAVLJANJE FONDOM	5
IV. NAMJENA, IZVORI I UPRAVLJANJE SREDSTVIMA FONDA	6
V. DEPOZITNA BANKA	8
VI. FINACIJSKO POSLOVANJE I IZVJEŠTAVANJE	8
VII. PREKRŠAJNE ODREDBE	9
VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	9
Odredbe akata o izmjenama i odluke Ustavnog suda	11

ZAKON

O FONDU ZA FINANCIRANJE RAZGRADNJE I ZBRINJAVANJA RADIOAKTIVNOG OTPADA I ISTROŠENOGA NUKLEARNOG GORIVA NUKLEARNE ELEKTRANE KRŠKO

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom osniva Fond za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško (u daljnjem tekstu: Fond), uređuje njegova djelatnost, ustrojstvo i upravljanje Fondom te izvori, namjena i upravljanje sredstvima Fonda.

Članak 1.a

Ovim se Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzima Direktiva Vijeća 2011/70/EURATOM od 19. srpnja 2011. o uspostavi okvira Zajednice za odgovorno i sigurno gospodarenje istrošenim gorivom i radioaktivnim otpadom (SL L 199, 2. 8. 2011.).

Članak 2.

- (1) Fond ima svojstvo pravne osobe s javnim ovlastima.
- (2) Osnivač Fonda je Republika Hrvatska, a osnivačka prava i dužnosti ostvaruje Vlada Republike Hrvatske putem tijela državne uprave nadležnog za poslove energetike.
- (3) Fond je za svoj rad odgovoran Vladi Republike Hrvatske.
- (4) Sjedište Fonda je u Zagrebu.
- (5) Fond se upisuje u sudski registar.

Članak 3.

- (1) Fond upravlja i raspolaže sredstvima za poslove i namjene utvrđene ovim Zakonom.
- (2) Fond odgovara za obveze cijelom svojom imovinom.
- (3) Republika Hrvatska solidarno jamči za obveze Fonda.

II. DJELATNOST I STATUT FONDA

Članak 4.

- (1) Fond obavlja poslove prikupljanja, očuvanja i povećanja vrijednosti sredstava za financiranje svih djelatnosti u svezi sa zbrinjavanjem radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva nastalih tijekom pogona i razgradnje Nuklearne elektrane Krško te razgradnju Nuklearne elektrane Krško, sukladno člancima 10. i 11. Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Slovenije o uređenju statusnih i drugih pravnih odnosa vezanih uz ulaganje, iskorištavanje i razgradnju Nuklearne elektrane Krško (»Narodne novine – Međunarodni ugovori«, br. 9/02.) (u daljnjem tekstu: Ugovor).

(2) Fond obavlja poslove pripreme, izrade, revizije i provedbe Programa razgradnje Nuklearne elektrane Krško i odlaganja radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva (u daljnjem tekstu: Program razgradnje i odlaganja) sukladno Ugovoru, Strategiji zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenoga nuklearnog goriva Republike Hrvatske i Nacionalnom programu provedbe Strategije zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenoga nuklearnog goriva.

(3) Fond obavlja poslove u vezi sa zbrinjavanjem radioaktivnog otpada u postrojenjima za predobradu, obradu, kondicioniranje, rukovanje, dugoročno skladištenje i odlaganje radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora podrijetlom s teritorija Republike Hrvatske, uključujući i središnje skladište, te radioaktivnog otpada koji nije nastao na teritoriju Republike Hrvatske, a čija obveza zbrinjavanja proizlazi iz Ugovora iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Fond vodi podatke o:

- raspoloživim materijalnim i financijskim sredstvima,
- financijskim sredstvima potrebnim za zbrinjavanje radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva te iskorištenih izvora,
- obveznicima plaćanja sredstava i naknada zbrinjavanja,
- zaprimljenim naknadama.

(5) Fond obavlja i ostale poslove vezane za djelatnosti zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenoga goriva te iskorištenih izvora sukladno odredbama zakona kojim se uređuje radiološka i nuklearna sigurnost te obavlja stručne i druge poslove u svezi s pribavljanjem, upravljanjem i korištenjem sredstava Fonda te druge poslove određene statutom Fonda.

(6) Poslovi Fonda navedeni u ovome članku poslovi su od interesa za Republiku Hrvatsku, a Fond ih obavlja kao javnu ovlast.

(7) Obveznicima plaćanja sredstava i naknada zbrinjavanja iz stavka 4. podstavka 3. ovoga članka smatraju se pravne osobe, fizičke osobe ili fizičke osobe obrtnici koji su prouzročitelji, vlasnici ili posjednici radioaktivnog otpada ili iskorištenih izvora ili čijom djelatnošću može nastati radioaktivni otpad i iskorišteni izvori te pravne osobe koje su prouzročitelji, vlasnici ili posjednici istrošenoga nuklearnog goriva ili čijom djelatnošću može nastati istrošeno nuklearno gorivo.

Članak 4.a

Za poslove iz članka 4. stavaka 3., 4. i 5. ovoga Zakona u Fondu se kao unutarnja ustrojstvena jedinica ustrojava Centar za zbrinjavanje radioaktivnog otpada.

Članak 5.

(1) Fond ima statut i druge opće akte sukladno zakonu i statutu Fonda.

(2) Statut Fonda donosi Upravni odbor uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

(3) Statutom Fonda pobliže se uređuje:

- unutarnji ustroj i djelatnosti Fonda,
- ovlasti, prava i obveze te način odlučivanja pojedinih tijela,
- temeljna načela rada Fonda,
- upravljanje sredstvima Fonda, troškovi upravljanja i naknade za upravljanje sredstvima Fonda,

- temeljna načela i ograničenja ulaganja,
- omjeri i vrsta imovine u koju se sredstva Fonda mogu ulagati,
- uvjeti pod kojima će Fond stjecati vrijednosne papire,
- kriteriji i nadležnost za izbor depozitne banke Fonda te najviši iznos naknade depozitnoj banci,
- druga pitanja važna za obavljanje djelatnosti i poslovanje Fonda.

III. USTROJSTVO I UPRAVLJANJE FONDOM

Članak 6.

Tijela Fonda su Upravni odbor i direktor.

Članak 7.

(1) Upravni odbor upravlja Fondom sukladno odredbama ovoga Zakona, statuta Fonda, drugih općih akata Fonda i drugih zakona i propisa te nadzire rad direktora.

(2) Upravni odbor ima sedam članova od kojih je jedan predsjednik.

(3) Predsjednika i članove Upravnog odbora imenuje i razrješuje Vlada Republike Hrvatske, na vrijeme od četiri godine, na prijedlog tijela državne uprave nadležnog za poslove energetike.

(4) Predsjednik i članovi Upravnog odbora nastavljaju obnašati dužnost i nakon isteka mandata, sve do stupanja na dužnost novoizabranog predsjednika i novoizabranih članova Upravnog odbora, a najdulje šest mjeseci nakon isteka mandata.

(5) U Upravni odbor Vlada Republike Hrvatske imenuje:

- jednog predstavnika tijela državne uprave nadležnog za poslove energetike,
- jednog predstavnika tijela državne uprave nadležnog za poslove financija,
- jednog predstavnika tijela državne uprave nadležnog za poslove zaštite okoliša,
- jednog predstavnika tijela državne uprave nadležnog za poslove nuklearne sigurnosti,
- jednog predstavnika Hrvatske elektroprivrede d.d., Zagreb,
- jednog neovisnog stručnjaka iz područja financija (vrijednosni papiri),
- jednog neovisnog stručnjaka iz područja nuklearne energetike.

(6) Dužnost predsjednika i člana Upravnog odbora ne obavlja se kao jedino zanimanje.

(7) Djelokrug, ovlaštenja i odgovornosti te način rada i donošenja odluka Upravnog odbora utvrdit će se statutom Fonda i poslovníkom o radu Upravnog odbora kojega donosi Upravni odbor.

Članak 8.

(1) Poslovanje Fonda vodi direktor.

(2) Direktor zastupa i predstavlja Fond.

(3) Direktora imenuje Upravni odbor na temelju javnog natječaja na vrijeme od četiri godine.

(4) Direktor nastavlja obnašati dužnost i nakon isteka mandata, sve do stupanja na dužnost novoizabranog direktora, a najdulje šest mjeseci nakon isteka mandata.

(5) Djelokrug, ovlaštenja i odgovornosti, uvjeti za imenovanje te postupak imenovanja i razrješenja direktora utvrdit će se statutom Fonda.

IV. NAMJENA, IZVORI I UPRAVLJANJE SREDSTVIMA FONDA

Članak 9.

Sredstva Fonda koriste se za financiranje:

- pripreme, izrade, revizije i provedbe Programa razgradnje i odlaganja,
- ustrojavanja, gradnje, održavanja, upravljanja i rada Centra za zbrinjavanje radioaktivnog otpada,
- zbrinjavanja i odlaganja radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva iz Nuklearne elektrane Krško te razgradnju Nuklearne elektrane Krško,
- zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora podrijetlom s teritorija Republike Hrvatske,
- naknada jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave na čijem se području uspostavljaju ili nalaze građevine za zbrinjavanje radioaktivnog otpada u vlasništvu Fonda,
- troškove poslovanja Fonda.

Članak 10.

(1) Sredstva Fonda iz kojih se financiraju djelatnosti iz članka 4. ovoga Zakona čine:

- sredstva za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva iz Nuklearne elektrane Krško koja Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb, u Fond uplaćuje tromjesečno do prestanka rada Nuklearne elektrane Krško sukladno Ugovoru, odnosno dok se ne ostvari planirani iznos sredstava utvrđen važećim Programom razgradnje i odlaganja,
- naknade zbrinjavanja koje Fondu uplaćuju prouzročitelji i/ili vlasnici radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora,
- naknade iz državnog proračuna Republike Hrvatske na temelju odgovornosti Republike Hrvatske sukladno stavcima 2. i 4. ovoga članka.

(2) Ako prouzročitelji i/ili vlasnici radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora nisu poznati ili ako su poznati, ali ne plaćaju naknadu zbrinjavanja u iznosu, rokovima i na način određenim u skladu sa stavkom 6. ovoga članka, takve naknade zbrinjavanja bit će podmirene Fondu na teret sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske.

(3) Republika Hrvatska ima pravo regresa za troškove nastale na temelju krajnje odgovornosti, od strane prouzročitelja i/ili vlasnika čije troškove je podmirila, uvećanog za iznos troškova i kamata.

(4) Za trošak zbrinjavanja nastalog i budućeg radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora koji se skladište na Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada te Institutu Ruđer Bošković, kao i za trošak razgradnje i/ili sanacije navedenih istraživačkih objekata i skladišta, sredstva će biti osigurana u državnom proračunu.

(5) Vlada Republike Hrvatske uredbom određuje način financiranja odnosno iznose, rokove i načine uplate sredstava za razgradnju i zbrinjavanje radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva iz Nuklearne elektrane Krško iz članka 9. podstavka 3. ovoga Zakona.

(6) Vlada Republike Hrvatske uredbom određuje način financiranja te visinu naknade i rokove plaćanja naknada zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora iz članka 9. podstavka 4. ovoga Zakona.

(7) Vlada Republike Hrvatske uredbom određuje način i namjenu financiranja i visinu naknade jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na čijem se području uspostavljaju ili nalaze građevine za zbrinjavanje radioaktivnog otpada u vlasništvu Fonda iz članka 9. podstavka 5. ovoga Zakona.

Članak 11.

(1) Sredstva Fonda se mogu, sukladno ovom Zakonu i statutu Fonda, u svrhu očuvanja i povećanja vrijednosti, ulagati u vrijednosne papire, depozite i druge sigurne plasmane, uz uvažavanje sljedećih načela:

- sigurnost ulaganja,
- raznolikost ulaganja,
- održavanje odgovarajuće likvidnosti.

(2) Načela ulaganja osobito sadrže:

- vrstu imovine u koju se sredstva Fonda mogu ulagati,
- način na koji će se udovoljiti odredbi iz stavka 1. ovoga članka,
- postupke za donošenje odluka o ulaganjima i izvršenjima tih ulaganja,
- način izmjene načela ulaganja.

Članak 12.

Uvjeti pod kojima će Fond stjecati vrijednosne papire, omjeri i vrsta imovine u koju se sredstva Fonda mogu ulagati te ograničenja ulaganja sredstava Fonda utvrdit će se statutom Fonda.

Članak 13.

(1) Upravni odbor može, na način propisan statutom Fonda, odlučiti da se dio ili sva sredstva Fonda mogu dati na upravljanje društvu za upravljanje investicijskim fondovima (u daljnjem tekstu: Društvo).

(2) Upravni odbor bira Društvo na temelju javnog natječaja sukladno kriterijima i mjerilima određenim ovim Zakonom, statutom Fonda i pravilnikom o kriterijima i mjerilima za izbor Društva.

Članak 14.

(1) Društvo je trgovačko društvo u smislu Zakona o trgovačkim društvima osnovano u pravnom obliku društva s ograničenom odgovornošću ili dioničkog društva.

(2) Temeljni kapital Društva mora iznositi najmanje tri milijuna kuna. Temeljni kapital mora biti uplaćen u novcu, ne smije potjecati iz zajmova i kredita i ne

smije biti opterećen na bilo koji način. Visina temeljnog kapitala u propisanom najmanjem iznosu mora se održavati kroz cijelo vrijeme upravljanja sredstvima Fonda.

(3) O kriterijima i mjerilima za izbor Društva Upravni odbor donosi poseban pravilnik.

(4) Svi odnosi između Fonda i Društva bit će precizno uređeni međusobnim ugovorom, koji će se, pored općih propisa i propisa koji reguliraju takve odnose, temeljiti i na odredbama ovoga Zakona te statuta Fonda.

Članak 15.

(1) Društvo je dužno upravljati sredstvima Fonda s pozornošću opreznog, urednog i savjesnog gospodarstvenika uz uvažavanje načela sigurnosti, profitabilnosti, likvidnosti i razdiobe rizika diversifikacijom ulaganja u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) Društvo odgovora Fondu za štetu koja nastane zbog neispunjenja ili neprimjerenog ispunjenja njegovih obveza nastalih u upravljanju sredstvima Fonda, osim ako neispunjenje ili neprimjereno ispunjenje proizlazi iz okolnosti za koje ne odgovara iako je poslovanje vodilo s oprežnošću i pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika.

(3) Društvo mora pohranjivati sve isprave i ostale spise koji se odnose na Fond.

V. DEPOZITNA BANKA

Članak 16.

(1) Fond ima depozitnu banku.

(2) Kriteriji i nadležnost za izbor depozitne banke Fonda utvrdit će se statutom Fonda.

(3) Depozitna banka odgovara Fondu za pričinjenu štetu ako povjerene poslove ne obavlja ili te poslove obavlja nepravilno.

(4) Za poslove skrbništva depozitna banka ima pravo na naknadu. Najviši iznos naknade utvrdit će se statutom Fonda.

(5) Depozitna banka i Fond svoja međusobna prava i obveze reguliraju ugovorom.

VI. FINACIJSKO POSLOVANJE I IZVJEŠTAVANJE

Članak 17.

(1) Za svaku poslovnu godinu Upravni odbor, na prijedlog direktora, donosi program rada i financijski plan.

(2) Godišnji program rada i financijski plan za svaku poslovnu godinu Fond je obavezan dostaviti na suglasnost Vladi Republike Hrvatske putem tijela državne uprave nadležnog za poslove energetike najkasnije do početka godine za koju se navedeni dokument odnosi.

Članak 18.

- (1) Fond najkasnije do 31. svibnja tekuće godine dostavlja Vladi Republike Hrvatske putem tijela državne uprave nadležnog za poslove energetike izvješće o ostvarivanju programa rada i financijsko izvješće za proteklu godinu te godišnje izvješće o financijskom poslovanju.
- (2) Ako sredstvima Fonda upravlja Društvo dužno je jednom mjesečno izvještavati Fond o upravljanju sredstvima.
- (3) Direktor je dužan tromjesečno izvještavati Upravni odbor o financijskom poslovanju Fonda. Iznimno, direktor je dužan Upravnom odboru dostaviti izvješće o financijskom poslovanju Fonda i u drugo vrijeme kad to Upravni odbor zahtijeva.
- (4) Fond jednom godišnje, na način utvrđen statutom Fonda, izvještava javnost o obavljanju djelatnosti za koje je osnovan.

VII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 19.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba koja ne uplaćuje sredstva utvrđena člankom 10. stavkom 1. podstavkom 1. ovoga Zakona.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 5000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba koja ne uplaćuje naknade utvrđene člankom 10. stavkom 1. podstavkom 2. ovoga Zakona.
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 5000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 3. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.
- (5) Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba, fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, a vlasnik je radioaktivnog otpada i iskorištenih izvora koja ne uplaćuje naknade utvrđene člankom 10. stavkom 1. podstavkom 2. ovoga Zakona.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 20.

- (1) Vlada Republike Hrvatske imenovat će Upravni odbor u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Upravni odbor je dužan u roku od 30 dana od dana imenovanja zatražiti suglasnost Vlade Republike Hrvatske na statut Fonda.

Članak 21.

- (1) Vlada Republike Hrvatske imenovat će privremenog direktora Fonda u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Privremeni direktor Fonda ovlašten je poduzeti radnje i obaviti pripreme za početak rada Fonda i podnijeti prijavu za upis Fonda u sudski registar.

Članak 22.

Vlada Republike Hrvatske donijet će provedbeni propis iz članka 10. stavka 3. ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 23.

(1) Početna sredstva za rad Fonda osigurat će se isplatom s računa državnog proračuna Republike Hrvatske na koji se, sukladno Uredbi o načinu uplate sredstava za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško (»Narodne novine«, br. 50/06. i 77/06.), uplaćuju sredstva za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško.

(2) U roku od osam dana od dana otvaranja računa Fonda sredstva uplaćena na račun državnog proračuna Republike Hrvatske, sukladno Uredbi o načinu uplate sredstava za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnoga goriva Nuklearne elektrane Krško, prenijet će se na račun Fonda.

Članak 24.

Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb dužna je uplaćivati sredstva za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško u iznosu, rokovima i na način određen Uredbom o načinu uplate sredstava za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško do dana stupanja na snagu propisa iz članka 10. stavka 3. ovoga Zakona.

Članak 25.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Odredbe akata o izmjenama i odluke Ustavnog suda

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 21/2022

Članak 12.

Vlada Republike Hrvatske uredbe iz članka 10. stavaka 5., 6. i 7., koji je izmijenjen člankom 8. ovoga Zakona, donijet će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 13.

Upravni odbor Fonda uskladit će Statut i druge opće akte Fonda s odredbama ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 14.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.